

Nærværende bestemmelse omfatter tab som følge af, at rejsegods ikke udleveres inden for en rimelig tid efter ankomsten af det skib, med hvilket rejsegodset har eller skulle have været befordret. Dette vil foruden forsinkelse i ekspeditionen f. eks. omfatte forsinkelse som følge af, at rejsegodset er blevet sendt med et forkert skib eller slet ikke er blevet afsendt. Ved afgørelsen af, om et sådant krav kan dækkes og med hvilket beløb, må almindelige regler om årsagsforbindelse og adækvans benyttes.

Stk. 2. Fra hovedreglen i stk. 1 om almindeligt culpa-ansvar indeholder nærværende bestemmelse og stk. 3 to undtagelser. For det første er bortfragteren ansvarsfri for de såkaldte „nautiske fejl“, når der er tale om tab af eller skade på køretøjer. Bestemmelsen gengiver BK art. 4,2. Denne undtagelse for fejl eller forsømmelse, som skyldes fejl eller forsømmelse i forbindelse med navigeringen eller behandlingen af skibet begået af skibsfører, mandskab, lods eller af andre, der udfører arbejde i skibets tjeneste, er parallel til konnossementskonventionens art. 4,2 a, der for så vidt angår godsbefordringen, jfr. lovudkastets § 118, stk. 2, foreslås indarbejdet i søloven. Baggrunden for, at man i BK specielt for køretøjer har fastsat denne undtagelse, skyldes, at køretøjer ofte bliver transporteret under konnossement. I så fald vil konnossementskonventionens bestemmelser, jfr. ovenfor, finde anvendelse, og man har da fundet, at ansvaret bør være det samme, hvad enten bortfragteren har garderet sig ved udstedelse af konnossement for passagerens bil eller ej. Endvidere vil køretøjer, som befordres som almindeligt gods, og køretøjer, som passageren medbringer, i almindelighed blive transporteret i samme lastrum, hvorfor disse også af denne grund bør være undergivet de samme ansvarsregler.

Svarende til de ovennævnte bestemmelser i konnossementskonventionen, vil undtagelsen for nautiske fejl ikke omfatte bortfragterens egne dispositioner, medmindre han tillige er skibsfører eller hører til besætningen og har begået fejlen i denne egenskab, men kun hans ansvar som arbejdsgiver.

Stk. 3. Den anden undtagelse fra hovedreglen i stk. 1 omfatter tab af eller skade på de i denne bestemmelse nævnte værdigenstande. Bestemmelsen, der gengiver BK art.

4,3, erstatter den gældende § 173, stk. 3. Ligesom tidligere kan reglen fraviges, men hertil kræves udtrykkelig skriftlig aftale. I praksis vil bortfragteren næppe påtage sig et ansvar, medmindre han modtager de pågældende værdigenstande til opbevaring i en særlig boks eller lignende.

Selv uden en sådan aftale vil bestemmelsen dog ikke være til hinder for, at et ansvar for sådanne værdigenstande kan støttes på andre grunde, f. eks. et strafbart forhold.

Om de særlige bevisbyrdebestemmelser kan henvises til lovudkastets § 193.

Til § 191.

Stk. 1. Som nævnt bl. a. i bemærkningerne til lovudkastets § 190, stk. 1, 2. pkt., indeholder konventionen ingen bestemmelse om ansvar for forsinkelse, med undtagelse af den i ovennævnte bestemmelse fastsatte specialregel om forsinket udlevering af rejsegods. I den gældende § 178 findes en generel regel om ansvar for skade som følge af forsinkelse på bortfragterens side, medmindre det må antages, at hverken han selv eller nogen, han svarer for, har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelse. Denne regel kan imidlertid, jfr. den gældende § 71, fraviges ved aftale, hvilket medfører, at den på grund af de ofte forekomne fraskrivelse har ringe praktisk betydning.

Under de nordiske forhandlinger har man drøftet spørgsmålet om, hvorvidt der i denne lovgivning overhovedet burde findes bestemmelser om forsinkelsens ansvar. Det har herunder været fremhævet, at såfremt man måtte ønske en sådan bestemmelse, måtte den i et vist omfang være ufravigelig for at blive effektiv. På den anden side har det været fremhævet, at en vis tilbageholdenhed måtte iagttages, specielt som følge af de øgede omkostninger, som forsikring til at dække sådanne tab kunne påføre rederierhvervet. I denne forbindelse er nævnt, at anvendelse af reglerne om begrænsning af ansvaret kun kan ske, såfremt der optages en lovregel i udkastet. Det har endvidere været fremhævet, at der ikke synes at foreligge nogen parallel mellem personskader og tab som følge af forsinkelse.

Resultatet af disse nordiske forhandlinger er nærværende bestemmelse, jfr. lovudkastets §§ 193, 194, stk. 1, nr. 5 og 197. Disse bestemmelser indebærer, at bortfragteren